

**„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy
Waganiec na 2011 rok”**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień należy do zadań własnych gminy wynikających z ustaw:

- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- o przeciwdziałaniu narkomanii,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Aktem prawa miejscowego, na podstawie którego realizowane są w tym zakresie zadania jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień .

Zadania ujęte w gminnym programie realizują:

- Centrum wzajemnej pomocy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- organizacje pozarządowe, organizacje społeczne,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej,
- szkoły,
- policja.

I. CELE PROGRAMU.

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionych ustaw Gmina Waganiec przyjmuje następujące cele programowe do realizacji w 2011 roku:

1. Ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.
2. Ograniczenie dostępu do narkotyków szczególnie dzieciom i młodzieży.
3. Monitorowanie problemów alkoholowych i narkotykowych oraz polityki wobec alkoholu i narkotyków w skali lokalnej.
4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
5. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.
6. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (w szczególności wśród dzieci i młodzieży) oraz przemocy w rodzinie.
7. Wspomaganie działalności służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne. Zapobieganie powstawaniu nowych uzależnień od alkoholu i narkotyków szczególnie u ludzi młodych.
8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
9. Prowadzenie nadzoru i kontroli nad ustalonymi zasadami wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
10. Monitorowanie problemów uzależnień w gminie.

II. KIERUNKI DZIAŁANIA W 2011 ROKU.

W celu eliminacji zjawisk patologii społecznej spowodowanej nadmiernym spożyciem alkoholu, narkotyków i przemocą w rodzinie realizowane będą następujące zadania:

1. Współpraca z placówkami szkolno - oświatowymi polegająca na kształtowaniu świadomości o szkodliwości spożywania alkoholu, używania narkotyków oraz na kształtowaniu postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.
2. Zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim.
3. Współdziałanie ze specjalistyczną służbą zdrowia w zakresie niesienia pomocy lekarskiej osobom dotkniętym chorobą alkoholową i uzależnieniem od narkotyków.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez osobę uzależnioną od alkoholu i narkotyków zgodnie z procedurą określoną w przepisach prawa.
5. Organizowanie spotkań, pogadek z udziałem fachowców od profilaktyki i problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie ze społecznością lokalną, między innymi przy wykorzystaniu zebrań szkolnych z rodzicami i młodzieżą szkolną.
6. Inspirowanie, zachęcanie i angażowanie rodziców w działania profilaktyczne.
7. Współpraca z policją polegająca między innymi na zwracaniu szczególnej uwagi na masowe zgromadzenia młodzieży np. dyskoteki, koncerty itp.
8. Propagowanie zabawy bez udziału alkoholu, narkotyków i innych używek: kontrola miejsc publicznych, przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców.
9. Systematyczna kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania prawa, ze szczególnym naciskiem na działania zmierzające do ograniczenia sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
10. Przeszkolenie sprzedawców, barmanów i kelnerów w zakresie kontrolowania wieku klientów.
11. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, jako priorytetowe działanie służące pomocy rodzinom w szczególności z problemem alkoholowym.

III.ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu , przez finansowanie Centrum Wzajemnej Pomocy w Wagańcu w tym m.in. punktu konsultacyjnego, grup wsparcia.

Do podstawowych zadań należy w szczególności :

- a. motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych, do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia odwykowego,
- b. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie , ale nieuzależnionych , do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- c. udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu w zakładzie odwykowym w ramach grupy wsparcia,
- c. rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie wsparcia oraz informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- d. inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej we współpracy z policją i izbą wytrzeźwień,
- e. gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w kompleksową pomoc dla rodziny.

2. Udzielanie rodzinom dotkniętym problemem uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie:

- przeprowadzanie rozmów z wyżej wymienionymi osobami i motywowanie ich do obowiązku poddania się terapii odwykowej ,

- kierowanie osób z problemem alkoholowym i narkotykowym na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, narkotyków i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- zapewnienie ofiarom przemocy noclegu, porad prawnych, porad psychologa w specjalistycznych placówkach,
- informowanie ofiar przemocy o miejscach i możliwościach uzyskania pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, telefonie zaufania, grupach wsparcia, w grupach terapeutycznych,
- nadzór i finansowanie bieżącej działalności świetlic środowiskowych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą,
- organizacja i finansowanie zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią zgodnie z opracowanym programem zajęć o tematyce profilaktycznej,
- wspieranie zajęć integracyjnych przekazujących cechy otoczenia wolnego od alkoholu, narkotyków, przemocy,
- w miarę potrzeb dofinansowanie izb wytrzeźwień w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i motywowania do podjęcia leczenia przez osoby zatrzymane.

3. Prowadzenie profilaktyki, działalności informacyjnej i edukacyjnej szczególnie dla dzieci i młodzieży, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii między innymi przez:

- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych i pozalekcyjnych programów opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie badań ankietowych w szczególności obejmujących diagnozę problemu nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków, przemocy,
- dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (obozy jako integralny element całorocznej pracy z dziećmi),
- wdrażanie programu profilaktycznego mającego na celu zapoznanie młodzieży ze skalą zagrożeń używania środków psychoaktywnych i skutków ich używania przez organizowanie spotkań w ramach lekcji wychowawczych przede wszystkim dla młodzieży gimnazjalnej,
- wspieranie pozaszkolnych programów profilaktycznych, adresowanych do dzieci i młodzieży, promujących wartościowy, zdrowy styl życia i kształcący umiejętności motywowania do życia bez nałogów m.in. udział dzieci w konkursach, zawodach sportowych,
- prowadzenie wśród młodzieży i społeczeństwa działań edukacyjnych w zakresie skutków uzależnienia od alkoholu i narkomanii z wykorzystaniem filmów, ulotek, innych materiałów edukacyjnych, prasy specjalistycznej,
- wspieranie inicjatyw służących przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- działania edukacyjne w zakresie problemów alkoholowych i związanych z narkomanią przez uczestnictwo w szkoleniach członków GKRPA i PS, osób prowadzących świetlice, nauczycieli, pracowników opieki społecznej, wolontariuszy,
- działania edukacyjne i dyscyplinujące skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,
- podejmowanie działań interwencyjnych wobec podmiotów prowadzących promocję i reklamę alkoholu skierowaną w szczególności do młodzieży,
- dofinansowanie dożywiania dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych, w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych, dzieci i młodzieży.

4. Wspomaganie samorządów mieszkańców, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w działaniach służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii w szczególności przez:

- współpracę z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej;
- współpracę z Policją w celu zwiększenia częstotliwości kontroli stanu trzeźwości kierowców;
- dystrybucję materiałów edukacyjnych .

IV. UDZIELANIE RODZINOM OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ.

1. Pomoc terapeutyczna dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym:

- a). Dofinansowanie programów terapii dla osób współzależnych w ambulatoryjnych placówkach leczenia odwykowego.
- b). Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną – szkolenia dla pracowników leczenia odwykowego.
- c). Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików w zakresie sfinansowanie realizacji programów pomocy profesjonalnej dla tej grupy pacjentów (grup wsparcia, rozwoju osobistego, konsultacje indywidualne czy psychoterapii).

2. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym

- a). Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- b). Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych.
- c). Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (programy te powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji). W ramach zajęć programy rozwojowe dla dzieci np. teatralne, komputerowe, taneczne, sportowe.
- d). Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- e). Organizowanie i finansowanie konsultacji dla pracowników placówek udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
- f). Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
- g). Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
- h). Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
- i). Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z FAS (Płodowym Zespołem Alkoholowym) oraz dla ich rodziców i opiekunów.
- j). Organizowanie lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

a). Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- wykonanie diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z uwzględnieniem potrzeb rodzin z problemem alkoholowym,
- organizacja narad, konferencji, spotkań służących poznaniu kompetencji i doświadczeń służb w zakresie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i przemocy, określeniu możliwości udzielenia pomocy oraz planowaniu i prowadzeniu wspólnej polityki wobec

zjawiska przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym.

b). Tworzenie i finansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

c). Wspieranie punktów konsultacyjnych, ośrodków interwencji kryzysowej.

d). Prowadzenie i finansowanie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy – dorosłych i dzieci.

e) Tworzenie i finansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dzieciom krzywdzonym.

4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jednym z zadań własnych gminy realizowanych w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Podstawowym zadaniem jest prowadzenie edukacji w zakresie interdyscyplinarnej współpracy w tym m.in.:

- prowadzenie szkoleń i konferencji,

- opracowywanie i wydawanie publikacji (broszur, ulotek),

- opracowywanie i upowszechnianie informatorów zawierających informacje o potencjalnych, instytucjonalnych partnerach do współpracy, ich zadaniach i kompetencjach.

5. Wspieranie procedury „Niebieskie Karty”

6. Stworzenie oferty programów edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

7. Realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie - realizacja programów dla rodziców, w tym np. warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, które pojawiają się w procesie wychowywania dzieci.

V. ŚRODKI FINANSOWE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Zadania zawarte w „programie” finansowane są z opłat za korzystanie z zezwoleń za wydanie

decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Środki uzyskane z opłat nie mogą być przeznaczone na inne cele poza wskazanymi w ustawie.

3. Środki na realizację „programu” zabezpieczone są w budżecie gminnym.

4. Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania „programu” za 2011 r. Radzie Gminy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Michał Dyko